

## **Kvalitetsarbete samt resultat i den kommunala gymnasieskolan 2022**

### **Systematiskt kvalitetsarbete**

Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att synliggöra kvalitet och likvärdighet, vad som görs, varför och vad det leder till. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen kan kunskap skapas och delas om vad som leder till utveckling. Ett fungerande kvalitetsarbete syftar till att främja elevers utveckling och lärande. Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet har varit prioriterat under en längre tid med perspektiven att hålla i och hålla ut för ett hållbart resultat. Sedan tidigare är följande områden prioriterade i det systematiska kvalitetsarbetet; *systematiskt kvalitetsarbete, matematik, elevhälsa, introduktionsprogram* och *gymnasiesärskola*. Inom ramen för arbetet tas analysunderlag fram, samtalsmallar till resultat-, process- och kvalitetsdialoger och utveckling av de planerings- och uppföljningsdokument som finns i stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). Ett arbete har inletts med att anpassa dokumentationen utifrån gymnasieverksamhetens behov av systematiskt kvalitetsarbete. Målet är att stärka analyser på aggregerad nivå och effektivisera insatser och åtgärder i samverkan inom förvaltningen.

Olika utvecklingsinsatser har riktats mot introduktionsprogram och gymnasiesärskolans program. Parallellt med denna utveckling har gymnasieavdelningen återupptagit nätverk för skolledare med ansvar för introduktionsprogram. Syftet är att öka kompetensen om skollagar och förordningar som uttrycks i stadens plan för introduktionsprogram, som är huvudmannens styrdokument, samt att förstärka uppföljningen av introduktionsprogrammen på skol- och huvudmannanivå.

Stadens gymnasiesärskolor har startat deltagande i det treåriga FoU-programmet *Särskolans kunskapsuppdrag* (KASK) med forskningsinstitutet Ifous. Fokus ligger på kunskaps- och undervisningsuppdraget med syfte att stärka lärande och undervisning samt att öka likvärdigheten mellan stadens gymnasiesärskoleutbildningar. Projektet arbetar genom kollegiala utbyten för lärare, skolledare och representanter för huvudmän. Ur ett huvudmannaperspektiv är det centralt att få ta del av hur andra huvudmän arbetar med gymnasiesärskolans måluppfyllelse.

Inom området elevhälsa har skolornas elevhälsoplaner samlats in, sammanställts och analyserats innehållsligt för att identifiera förbättringsområden på huvudmannanivå som kan processas vidare mot skolorna.

Matematik har varit ett prioriterat område och en uppföljning kommer att göras i inledningen av 2023 för att avgöra om matematik ska vara fortsatt prioriterat för utvecklingsprocesser på huvudmanna-, områdes- eller skolnivå eller om det ska fasas ut.

Perspektiv som har tillkommit efter utvärderingarna av läsåret 2021/2022 är elevernas höga frånvaro från undervisningen och att en lägre andel elever på stadens yrkesprogram har erhållit examen. Det finns behov av att göra fördjupade analyser gällande dessa områden för att ta reda på om det eventuellt finns postpandemiska effekter eller om det rör sig om andra strukturella orsaker. Syftet är att identifiera om åtgärder behöver vidtas inom något av områdena.

Under året har varje gymnasieområde under ledning av gymnasiechef arbetat vidare utifrån olika behov och med det gemensamma syftet att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på utveckling av analyser. Områdesvisa seminarier har genomförts för att stimulera och stödja skolledare till utvecklad analys av den egna verksamheten.

## Resultat

### Underlag och källor

Resultatredovisningen baserar sig på officiell statistik från Skolverket. Ambitionen i verksamhetsberättelsen har de senaste åren varit att belysa gymnasieskolans måluppfyllelse med officiell statistik för att göra det möjligt att jämföra resultaten med riket och för valda delar med andra huvudmän. Det statistiska innehållet har inte samma djup som i tertialrapport 2 där det finns möjlighet att gå ner på lägre redovisningsnivåer med syfte att stärka den analytiska ansatsen till stöd för riktade utvecklingsinsatser. Verksamhetsberättelsen är ett komplement till tertialrapport 2 med information som inte tidigare har redovisats.

Vissa definitionsskillnader föreligger mellan dessa resultat och det som redovisas i utbildningsförvaltningens tertialrapport 2, vilket innebär att jämförelser inte alltid är möjliga att göra.

### Genomströmning – Elever med examensbevis

I denna kontext betyder genomströmning, de elever som har erhållit examensbevis efter att ha antagits till gymnasieskola ett visst givet år. Elevkullarna redovisas för de huvudmän där utbildningen påbörjades och oberoende av var den avslutades. Resultaten redovisas från angivet startår. För de elever som avslutade sin gymnasieutbildning efter tre år läsåret 2021/2022, påbörjades studierna 2019. Kontinuerlig uppföljning sker sammantaget efter tre, fyra och fem år.

Resultatet för examensbevis kan inte summeras till siffran 100 på grund av att gymnasieskolan kan slutföras med tre möjliga dokument, examensbevis, studiebevis och

gymnasieintyg samt att elever som har gjort studieavbrott utan att erhålla avgångsdocument räknas in i helheten.

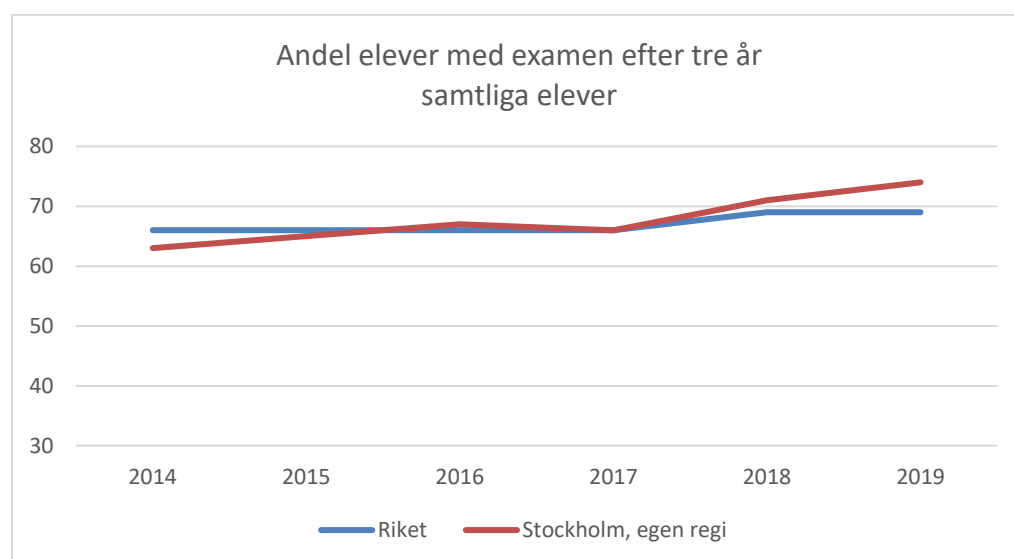
Tabell 1: *Elever med examensbevis*

Andel med examensbevis	Stockholm %						Riket %					
	2017			2018			2017			2018		
Eleverna började sina studier												
Inom 3 - 5 antal år	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>3</b>
<b>Totalt</b>	66	72	73	71	76	74	66	72	73	69	74	69
Nationella program totalt	79	83	84	82	86	83	78	83	83	80	84	80
Yrkesprogram	66	71	72	65	68	63	74	78	79	75	79	76
Högskoleförberedande program	80	85	85	84	88	86	80	84	85	82	86	81
Introduktionsprogram	2	12	19	2	12	1	7	17	22	8	18	9

## Examen efter tre år – Samtliga elever

Av samtliga elever som påbörjade sina studier i Stockholms stads gymnasieskolor 2019 var det 73,5 procent som erhöll gymnasieexamen efter tre år, vilket är en förbättring med en procentenhet jämfört med föregående årskull. Sett över tid har detta resultat med något undantag uppvisat förbättringar. Resultatet ovan ger stöd för att stadens gymnasieskolor klarade utmaningarna med pandemin på ett positivt sätt. Ingen försämring uppvisas gällande genomströmningen för den årskull som befarades ha haft störst utmaningar.

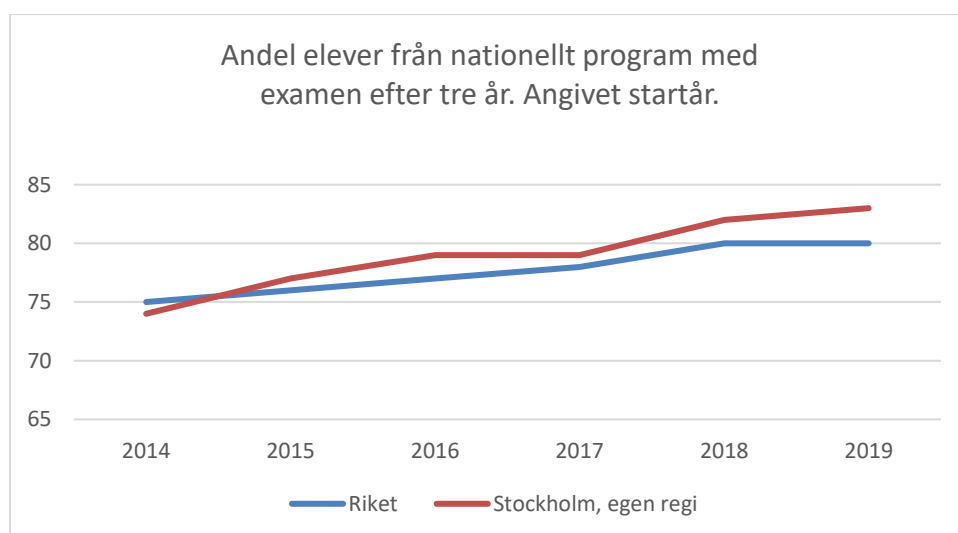
Motsvarande resultat på riksnivå var 69 procent, vilket är ett oförändrat resultat jämfört med kullen som startade sina studier 2018. Stockholms stad har historiskt sett haft utmaningar att komma upp till rikets genomströmningsnivå. De senaste åren har staden kommit upp i nivå och något över resultatet för riket. I konsekvens med ökade examensandelar har utfärdade studiebevis minskat.



## Examen efter tre år – Elever startar på nationellt program

Om andelen elever begränsas till att omfatta enbart behöriga elever på ett nationellt program var andelen elever med examen 83 procent. Jämfört med föregående årskull förbättrades resultatet med tre procentenheter. När elevpopulationen begränsas till behöriga elever ökar resultatbilden totalt sett med närmare 10 procentenheter, vilket synliggör utmaningen med examensutgångar för obehöriga elever. I avsnittet om elevprofiler framgår att åtta procent av stadens elever var elever på ett introduktionsprogram.

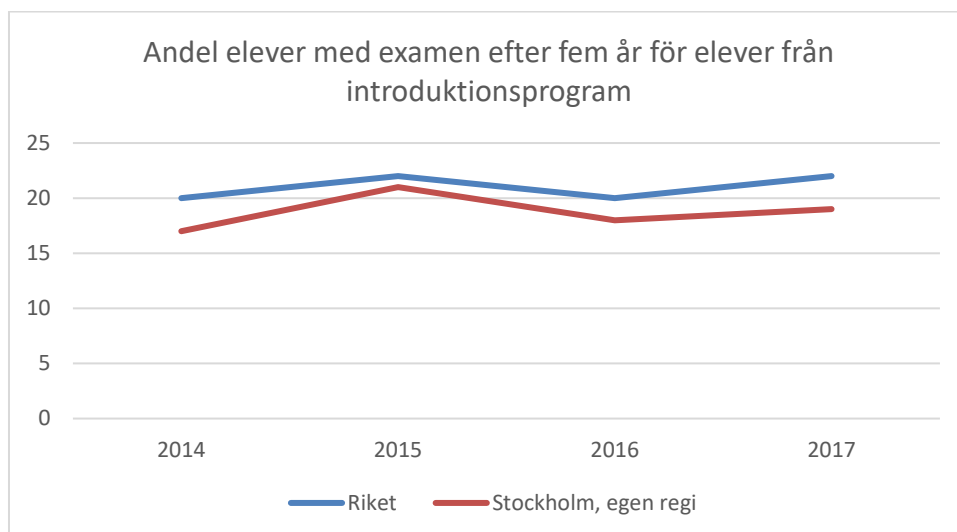
Av de elever som påbörjade sina studier på ett högskoleförberande program erhöll 86 procent examen, en ökning med två procentenheter. För elever på yrkesprogram sjönk resultatet som fick examen med två procentenheter till 63 procent. Ett resultat som är uppmärksammat för fortsatt kartläggning och analys. Motsvarande resultat på riksnivå var 80 procent, vilket är ett oförändrat resultat jämfört med kullen som startade sina studier 2018. På riksnivå ökar resultatet med 11 procentenheter när elever på introduktionsprogram inte räknas in.



## Examen efter fem år – Elever startar på ett introduktionsprogram

Elever som påbörjar sina studier på ett introduktionsprogram behöver längre studietid totalt sett för att erhålla gymnasieexamen. De behöver först läsa in behörighet för övergång till nationellt program. Elevernas individuella studiemål kan variera och innebära övergång till nationellt program eller övergång till övriga studier samt anpassade studier för att komma ut på arbetsmarknaden.

Stockholms stads elevprofil för introduktionsprogram domineras av nyanlända elever inom språkintröduktion, där det övergripande målet är att lära sig svenska. För dessa elever är det svårt att uppnå behörighet på kort tid så fortsatta studier eller utgång på en arbetsmarknad är de vanligaste vidaregångarna.



För elever som börjar ett introduktionsprogram ligger utgången med ett examensbevis på en lägre nivå för Stockholms stad än för riket. En förklaring till detta kan vara att stadens introduktionsprogram domineras av språkintrouktion och att nyanlända, som nämndes ovan, ofta har övergång till annan utbildning eller arbete.

### Utbildningsresultat – Elever med avgångsbetyg

I tabellen nedan redovisas resultat för elever med avgångsbetyg, en kombination av elever som har erhållit examensbevis eller studiebevis med 2 500 poäng efter fullföljd utbildning från ett nationellt program, oavsett studielängd. Elever med studiebevis med mindre än 2 500 poäng samt elever med avbrutna studier eller erhållna gymnasieintyg omfattas inte av definitionen.

Tabell 2: Andel av elever med avgångsbetyg och examensbevis/studiebevis efter fullföljd utbildning

	Stockholm			Riket		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
<b>Andel elever med utökat program</b>						
Nationella program totalt	21	19	16	29	28	26
Yrkesprogram	14	29	21	38	38	36
Högskoleförberedande program	14	18	16	24	24	22
<b>Andel med grundläggande behörighet</b>						
Nationella program totalt	85	88	87	73	73	73
Yrkesprogram	35	36	27	33	33	32
Högskoleförberedande program	92	93	94	92	93	92
<b>Elever med examensbevis</b>						
<i>Genomsnittlig betygspoäng</i>						
Nationella program totalt	15,9	15,9	16,1	14,9	14,9	14,9
Yrkesprogram	14,1	14,1	13,9	13,7	13,7	13,7
Högskoleförberedande program	16,1	16,1	16,3	15,4	15,5	15,5

## Sammanfattning av resultaten

Totalt sett uppvisar Stockholms stads gymnasieskolor resultatförbättringar för högskoleförberedande program medan försämrade resultat uppvisas på yrkesprogram.

### **Elever med utökat program**

Stadens gymnasieskolor har en relativt låg andel elever som läser utökat program jämfört med riket, vilket sannolikt beror på stadens programutbud. Elever på yrkesprogram behöver generellt sett utöka antalet kurser för att kunna erhålla grundläggande behörighet till högskola. En liten andel elever på yrkesprogram innebär en liten påverkan på det totala resultatet. En annan aspekt är de relativt sett många studieplatser som anordnas på naturvetenskapsprogrammet. Elever på naturvetenskapsprogrammet erhåller till stor del särskild behörighet och full meritpoäng inom ramen för ett fullständigt program och är inte i behov av utökning.

### **Elever med grundläggande behörighet till högskoleutbildning**

I Stockholms stad har 87 procent av eleverna med avgångsbetyg uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning, vilket kan jämföras med 73 procent i riket. Elever med examensbevis från ett högskoleförberedande program är per definition högskolebehöriga. Elever på yrkesprogram behöver i regel lägga till kurser för att uppnå grundläggande behörighet. Resultatet ovan är sannolikt en avspegling av hur eleverna fördelar sig mellan de olika programtyperna. Då Stockholm har en lägre andel elever på yrkesprogram än riket totalt, uppvisas dessa skillnader.

Som tidigare har uppmärksammats i tertialrapport 2 sjönk examensandelarna för eleverna på yrkesprogrammen. Andelen elever med grundläggande behörighet samt med utökade studieplaner har också minskat. Yrkesprogrammen är ett prioriterat område för fortsatt analys och utvärdering, vilket har beskrivits tidigare. Yrkesprogram ska från och med höstterminen 2023 innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning. För att det ska vara möjligt utan att minska yrkesförberedelsen ska också programmets omfattning utökas, både vad gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Det ska dock vara möjligt för eleverna att välja bort grundläggande behörighet.

### **Resultat på skolnivå**

Resultatredovisningen i denna bilaga bygger på aggregerade skolresultat på huvudmannanivå. När analysen bryts ned på skolnivå uppvisas resultatskillnader mellan stadens gymnasieskolor. Skolor med generellt sett lägre söktryck tenderar att erhålla lägre studieresultat. Dessa förhållanden är uppmärksammade och utvecklingsarbete sker med olika insatser för att öka likvärdigheten mellan gymnasieskolorna.

## Genomsnittlig betygspoäng

Läsåret 2021/2022 ökade den samlade genomsnittliga betygspoängen med två tiondelar till 16,1 i stadens skolor, motsvarande värde för riket är 14,9. För rikets del är betygsresultaten oförändrade, vilket är en resultatskillnad som har varit konstant över tid.

## Introduktionsprogram

Då Skolverket inte redovisar några resultat från introduktionsprogram, med undantag av genomströmning som redovisas ovan, hänvisas till förvaltningens tertialrapport 2.

## Gymnasiesärskola

Då Skolverket inte redovisar resultat från gymnasiesärskola finns inget nytt att redovisa i jämförelse med det som finns beskrivet i förvaltningens tertialrapport 2.

## Elevprofiler Stockholms stads kommunala gymnasieskolor

Stockholms stads gymnasieskolor är en del av en gemensam gymnasieregion där behöriga elever från regionens kommuner är fria att söka nationella program oberoende av huvudman. Elever antas till utbildning baserat på elevens studieval och erhållen meritpoäng från grundskolan Regionens ungdomar har många valmöjligheter. Stockholms stad är en huvudmannaktör bland många och stadens utbildningsutbud ska årligen matchas mot elevernas önskemål och de lagmässiga krav som åligger en kommunal huvudman vad gäller tillgång till utbildning.

Stockholms stads utbildningsutbud och det sök- och antagningsläge som präglar stadens gymnasieskolor påverkar de slutliga resultaten i form av examensnivåer och betygspoäng, vilket är viktiga perspektiv att analysera för att förstå skillnader i utbildningsresultat. Ju attraktivare en skola är att söka till, desto högre meritvärde krävs för att bli antagen. Stockholms stads gymnasieskolor med sitt utbildningsutbud och många sökande ger en unik sammansatt elevprofil som är viktig att ta med sig för fortsatt analys.

I tabellen nedan redovisas några bakgrundsvariabler för de elever som finns i Stockholms stads kommunala gymnasieskolor. Stockholms stad jämförs nedan med ett totalt resultat för kommunala huvudmän i riket. Jämförelsens syfte är att lyfta fram det unika i Stockholms stad.

Tabell 3: Bakgrundsvariabler för elever i Stockholms stads kommunala gymnasieskolor

Elevprofiler, kommunala skolor, Stockholms stad och riket Källa: Kolada RKA	Stockholm			Riket, kommunala skolor
	2019	2020	2021	2021
Andel gymnasieelever, högskoleförberedande program	79	82	83	60
Andel gymnasieelever, yrkesprogram	10	10	10	29
Andel gymnasieelever, introduktionsprogram	11	8	8	12
Andel elever, utländsk bakgrund	31	28	26	30
Andel nyinvandrade elever, okänd bakgrund	10	7	6	6
Andel elever, föräldrar med eftergymnasial utbildning	68	71	73	57
Andel flickor, i gymnasieskola 1 - 3 år	51	54	55	48

Kännetecknande för elevprofiler i Stockholms stad är en hög andel elever på högskoleförberedande program. Andelen har ökat kontinuerligt över tid medan andelen elever på introduktionsprogram har sjunkit i motsvarande grad. Påverkande faktorer till antal elever på introduktionsprogram kan vara flyktingströmmar och hur obehöriga elever fördelar sig på olika huvudmän. Närmare 75 procent av eleverna i stadens gymnasieskolor har föräldrar med eftergymnasial utbildning, vilket är högre än det kommunala genomsnittet. Elever med utländsk bakgrund har minskat över tid, sannolikt kopplat till frågor gällande migration. Resultatmässigt har flickor högre studieresultat än pojkar och en förskjutning uppvisas där andelen flickor ökar. Här finns sannolikt en koppling till gymnasieskolor med högt söktryck och främst högskoleförberedande program, där antalet antagna flickor är högre än antalet pojkar. Elevernas samlade bakgrundsfaktorer är totalt sett gynnsamma för att de ska uppnå goda studieresultat.

## Förutsättningar för att antas till stadens skolor

Merparten av stadens gymnasieskolor är populära och söktrycket är högt till skolornas olika program. Söktrycket är totalt sett högre till högskoleförberedande program än till yrkesprogram. Det finns en konkurrenssituation till de högskoleförberedande program som dominerar utbudet i Stockholms stad och det krävs ofta höga meritpoäng för att bli antagen. För yrkesprogrammets del är söktrycket generellt sett lägre och här finns flertalet av de utbildningar som inte kräver höga meritpoäng.

Tabellen nedan visar andelen studievägar som en elev har att välja mellan beroende på vilket meritvärde som eleven har. Ett betyg från grundskolan med godkänt i samtliga ämnen innebär att eleven får 160 poäng. Maxvärdet är 320–340 poäng beroende på om eleven läser 16 eller 17 ämnen. Elever som ligger i meritvärdesintervallet 230–275 har fler studievägar att välja mellan, oavsett huvudman. Elever med ett högt meritvärde, över 275, har stora möjligheter att komma in på en studieväg i någon av stadens egna skolor.



## Andel studievägar (högskoleförberedande) redovisade efter elevernas meritpoäng och huvudman

Tabell 4: *Andel studievägar per meritvärdesintervall på högskoleförberedande program 2022 (exklusive studievägar med färdighetsprov). Motsvarande siffra för 2021 inom parentes.*

Huvudman	Median		
	Under 230	230 - 275	Över 275
Stockholms stad - egenregi	15% (12)	33% (37)	52% (51)
Annan kommun, kommunal	25% (26)	36% (43)	39% (31)
Fristående	32% (39)	40% (40)	28% (21)
<b>Totalt</b>	<b>27% (31)</b>	<b>38% (40)</b>	<b>35% (29)</b>

Som tabellen ovan beskriver varierar antagningsprofilen per huvudman. 52 procent av de högskoleförberedande programmen i stadens gymnasieskolor kräver ett medianvärde på över 275 poäng för att bli antagen. Motsvarande värde för andra kommunala huvudmän är 39 procent och för fristående 28 procent. För elever med lägre meritvärde, under 230, hade Stockholms stad möjlighet att ta emot elever på 12 procent av utbildningarna medan motsvarande för annan kommun var 25 procent och fristående 27 procent. Sammantaget för samtliga huvudmän uppvisas en relativt jämn fördelning när det gäller meritpoängens antagningskrav. Antagningsmöjligheterna i Stockholms stad är mer begränsade jämfört med andra kommunala huvudmän och fristående skolor.

### Behov av att utveckla analyser och att följa utveckling över tid

Stockholms stads utbildningsutbud och det sök- och antagningsläge som präglar stadens gymnasieskolor påverkar de slutliga resultaten i form av examensnivåer och betygspoäng. Detta är viktiga perspektiv att analysera vidare, både på skol- och huvudmannanivå.

En ytterligare fråga för huvudmannen är hur utbildningsutbudet matchar hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning, till exempel för obehöriga elever som inte omfattas av regionens samverkansavtal. Ett annat uppföljningsperspektiv är hur Stockholms stad och andra huvudmän erbjuder utbildningsplatser kopplat till arbetsmarknadens behov. Inom detta område är målet att utveckla analyser kommande år.